

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: *Sötétség fenyegeti a fővárost*

Forrás: *Népszava*

Bp.
(Hely)

1920 XI 14
(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

382.22

Hely

Idő

1920

Személy

Helyezés

Sötétség fenyegeti a fővárost.

* *

A gázgyárak és villanytelepek szénkészlete elfogyott. — A gyáriparosok és a munkások kártalanítása. — „A helyzet nem aggasztó” — mondja Rubinek. — A Széchenyi-fürdő is korlátozza üzemét. — Három napig szünetel a teherforgalom. Szeged sötétségben.

A pénteki és szombati lapunkban megemlékeztünk arról, hogy a gépgyárak és villanytelepek szénhiánya katasztrofális, hogy egyáltalán nincsen készletük és csak óráról-órára tengődnek. Hogy ez a helyzet milyen kétségbeéjtő, azt nem is kell hangsúlyoznunk. Lehetséges, hogy elkerüljük a fenyegető veszedelmet és a főváros nem marad sötétben, lehetséges, hogy a gázgyáraknak is sikerül majd az utolsó pillanatban annyi szenet kapniok, hogy a gáztermelés fönnakadást ne szenvedjen, ámde ez csak lehetséges és még nem bizonyos.

Megnyugtató a kereskedelmi miniszter kijelentése, amely szerint „az egész szénkrízist fölfuták és a helyzet nem olaj aggasztó, amilyennek föltűntetük”. Azonban a helyzet megismeréséhez tartozik az is, hogy

a gázműveknél és az elektromos telepeknél a szénkészletek teljes kiapadása hanyagsághól következett be.

és az üzemek csak az utolsó pillanatban jelentették be, hogy baj van, nincsen szén. E hanyagság következménye az, hogy a gázgyárak ugyszólván a tartályaikban lévő csekély gázkészletekre vannak utalva és amennyiben szombaton megfelelő mennyiségű szenet nem kapnak,

kénytelenek lesznek üzemüket beszüntetni.

A főváros villanytelepei állítóan csupán egy-két napra vannak ellátva szénnel. Egyetlen biztató remény e kritikós órákban az, hogy a Máv. a legközelebbi órákban a villanytelepek és gázgyáraknak bizonyos mennyiségű szenet fog adni és ezzel Budapest elkerüli a sötétséget és az éjjel járó katasztrofális következ-

ményeket.

A szénhiány erősen érezhető a fürdőknél is.

A Széchenyi-fürdő a szénhiányra való tekintettel e hó 15-étől köznapokon — szombat kivételével — reggel 8 órától délután 4 óráig, szombaton reggel 7 órától délután 6 óráig, vasár- és ünnepnapokon reggel 7 órától délután 1 óráig van nyitva.

A gyáriparosok nem vállalják a munkások kártalanítását.

A Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége ügyvezető igazgatósága pénteken tartott ülésén foglalkozott a szénellátás elégtelenségére következtében az utóbbi időben beállott gyári szünetelésekkel és azokkal a tárgyalásokkal, amelyek ebben az ügyben a kormánnyal megindultak. A Szövetség igazgatósága megállapította, hogy az üzemszüneteléseket az idézte elő, hogy

a gyárak azt a kevés mennyiségű szenet sem kapták meg az utóbbi időben, amelyet a szénbizottság korábban rendelkezésükre bocsátott.

Ennek az oka pedig az, hogy az államvasutak igazgatósága eddigi gyakorlatától eltérően, az utóbbi időben nagyobb mennyiségű széntartalékot igyekszik gyűjteni, ami azzal a következménnyel járt, hogy elvonta a gyáraktól azt az aránylag csekély szénmennyiséget is, amit eddig kaptak. Az igazgatóság elhatározta, hogy a kormánynál lépéseket tesz aziránt, hogy az államvasutak igazgatóságát

utasítsa arra, hogy szüntesse be az ipari célokra szolgáló szénmennyiségek lefoglalását. Ezzel az ügygyel kapcsolatban a Szövetség igazgatósága megállapította, hogy az üzemszüneteléseknek nem a gyárak az okai és kimondta, hogy

a magyar gyáripar nincsen abban a helyzetben, hogy a munkanélkül maradt munkások részére bármiféle pénzsegélyt utaljon ki

és ezért a leghatározottabban elvárja a kormánnytól, hogy a szénelosztás kérdésének meg-

felelő rendezésével a gyárakat abba a helyzetbe juttassa, hogy üzemük folytonosságát és a munkásság állandó foglalkoztatását biztosíthassák. Foglalkozott még az igazgatóság a panaszbizottságok föllállításának a kérdésével, amit a mai viszonyok között nem tart kívánatosnak. Ezután az elnök rámutatott arra, hogy a román igazgatás alatt levő magyar területeken az osztrák ipar állandóan tért hódít, ami igazolja annak a szükségét, hogy Romániával s a többi szomszéd államokkal mi is normális gazdasági viszonyba jusunk. Az igazgatóság elhatározta, hogy a kormánytól lépéseket tesz, hogy a gazdasági tárgyalásokba a gyáripar képviselőit is vonja be.

Még kell állapítani, hogy a munkások illetékes szervezetei már előre látták a szénkatasztrófát. A vas- és fém munkások budapesti és környékbeli bizalmi férfiai már november 2-án tartott ülésükön megállapították, hogy a „napról-napra fokozottabban fenyegető szénhiány mindjobban érezteti hatását a vas- és fémipari üzemekben”. Kimondták, hogy a munkásság tudatában van azoknak a nehézségeknek, amelyek az ország szénellátása körül fönnállanak. De tudja azt is, hogy a szén helyes elosztása után mégis meg van a lehetősége annak, hogy az üzemek — amelyek sok ezer munkást foglalkoztatnak — a mainál jobban és megfelelőbben legyenek szénrel ellátva. A szénellátás bajainak kuforrását a munkásság abban látja, hogy a szénelosztás terén nem a szociális szempontok jönnek legelőször figyelembe és a szénellátást nem azok részére

biztosítják legelső sorban, akik termelő munkát végeznek és munkájuk után akarják önmagukat és családjukat eltartani. Már ebben a határozatban fölhivták a munkások a kormány figyelmét, hogy legelső sorban az arra utalt üzemeket lássák el szénnel. A figyelmeztetés hiábavaló volt. Most a gyárosok ugyanazt állapítják meg, mint a munkások, hogy az elosztásnál nem voltak figyelemmel az ipar érdekeire.

A széntartalékok teljes hiánya következtében a Máv. igazgatósága *újából három napra kénytelen volt beszüntetni a vasuti teheráruforgalmat.* A szombaton kiadott rendelet értelmében a teherforgalom november 16-án, 17-én és 18-án szünetel, azonban e három nap alatt is husz, baromfi, hal, tojás, fa és szén szállítható lesz.

*

A szénhiány a vidéken is komolyabb bajokat okoz, így

Szegedre pénteken este teljes sötétség borult.

A gázgyár igazgatósága kijelentette, hogy körülbelül 8—10 napig szénhiány miatt Szegeden nem lesz világítás. A gázüzem szüneteltetése természetesen kihat az iparra is és Szegeden *ugyszólván az összes ipari gépek megálltak.* Arról még nem jött híradás, hogy a szegedi villanytelep áramszolgáltatása szünetel. Ha az áramszolgáltatásban is fönnakadás lesz, akkor valóban megtörténik, hogy *Szeged ipari élete megszűnik.*